

KARTA KURSU (realizowanego w specjalności)

PSYCHOLOGIA KLINICZNA (nazwa specjalności)

rok akademicki 2022/2023

Kierunek: Psychologia
Specjalność: kliniczna
Forma prowadzenia zajęć: niestacjonarne
Stopień: jednolite magisterskie
Rok: IV
Semestr: 8 (letni)

Nazwa	Psychologia całościowych zaburzeń rozwojowych	
Nazwa w j. ang.	Psychology of pervasive developmental disorders	
Koordinator	dr Barbara Superson	Zespół dydaktyczny
		Dr Barbara Superson Mgr Małgorzata Płoszaj
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Wiedza: Celem kursu jest zapoznanie studentów z psychologicznymi problemami występującymi u osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju. Szczególnie zostaną omówione zaburzenia ze spektrum autyzmu. Wykłady poświęcone będą m.in. epidemiologii i etiologii oraz symptomatologii zaburzeń. Zostaną także przedstawione charakterystyki rozwoju poznawczego, językowego i społecznego oraz zagadnienia związane z diagnozą (wczesne rozpoznawanie, różnicowanie) i terapią, edukacją oraz rehabilitacją w kontekście sytuacji rodzinnej w rodzinie generacyjnej i prokreacyjnej.

Umiejętności: Podczas ćwiczeń studenci rozwiną podstawowe umiejętności wspomagania rozwoju uczniów z ASD

Kompetencje społeczne: Ponadto studenci rozwiną świadomość ograniczeń i typowych błędów w pracy psychologa u uczniem z ASD, a także rozumienie potrzeby nieustannego doskonalenia swoich kompetencji.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza z psychologii ogólnej, rozwojowej i klinicznej
--------	---

Umiejętności	Potrafi integrować posiadaną wiedzę z różnych dziedzin psychologii
Kursy	-

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W01 – wymienia kryteria diagnostyczne dla całościowych zaburzeń rozwojowych	SK_W02
	W02 – charakteryzuje rozwój osoby z całościowymi zaburzeniami w kontekście prawidłowości i teorii rozwoju	SK_W04
	W03 - wskazuje zasady i wybrane metody prowadzenia diagnozy i terapii osób z zaburzeniami neurorozwojowymi	SK_W06

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Umiejętności	U01 - interpretuje zachowania osób z całościowymi zaburzeniami w kategoriach psychologicznych	SK_U07
	U02 – Rozumie znaczenie wsparcia dla redukcji problemów psychologicznych i pedagogicznych osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju i ich rodzin	SK_U08
	U03 – potrafi zaplanować proces diagnostyczny i terapeutyczny w przypadku całościowych zaburzeń rozwoju	SK_U01

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Kompetencje społeczne	K01 - Ma świadomość złożoności problemów funkcjonowania osoby z całościowymi zaburzeniami rozwoju i konieczności współpracy z innymi specjalistami	SK_K02
	K02 – Jest wrażliwy ma problemy psychospołeczne rodzin osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju	SK_K04
	K03 – Ma świadomość ograniczeń związanych z badaniami diagnostycznymi i oddziaływaniami terapeutycznymi oraz wynikającą stąd konieczność dalszego kształcenia i doskonalenia posiadanych umiejętności psychologicznych	SK_K03

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	20			10								E
30												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład interaktywny z prezentacją multimedialną (wykład informacyjny, wykład problemowy, objaśnienie i wyjaśnienie).

Ćwiczenia: metody zróżnicowane: dyskusja dydaktyczna, analiza przypadków, projekt indywidualny

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy - prezentacja	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna	Egzamin pisemny	Inne
W01						X		X			X	
W02						X		X			X	
W03						X		X			X	
U01						X		X			X	
U02						X		X			X	
U03						X		X			X	
K01						X		X				
K02						X		X				
K03						X		X				

Kryteria oceny	<p>Egzamin testowy (ocena pozytywna = 60% + 1 pkt)</p> <p>Zaliczenie ćwiczeń: poprawne wykonanie projektu indywidualnego, aktywny udział w zajęciach, obecność obowiązkowa (dopuszczalne max 1 nieobecność nieusprawiedliwiona)</p>
----------------	---

Uwagi	przedmiot specjalnościowy studia jednolite magisterskie stacjonarne kierunek Psychologia
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady

1. Całościowe zaburzenia rozwojowe (definicja, klasyfikacja, epidemiologia i etiologia)
2. Funkcjonowanie społeczne
3. Zaburzenia komunikacji
4. Ograniczone wzorce zachowania, zainteresowań i aktywności
5. Rozwój poznawczy, ruchowy oraz zaburzenia przetwarzania sensorycznego
6. Zaburzenia współistniejące
7. Wczesne oznaki autyzmu oraz zasady interwencji wobec małych dzieci ze spektrum autyzmu
8. Diagnozowanie całościowych zaburzeń rozwoju – metody i narzędzia diagnostyczne
9. Metody terapeutyczne
10. Psychologiczne problemy rodziny dziecka ze spektrum autyzmu

Ćwiczenia

1. Zaburzenia rozwoju społecznego u osób z ASD
2. Komunikacja i rozwój językowy u osób z ASD.
3. Sztywność i stereotypowość zachowania i zaburzenia sensoryczne
4. Wyznaczniki jakości życia osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi i ich rodzin
5. Między neuro różnorodnością a zaburzeniem rozwoju – prezentacja projektów przygotowanych przez studentów

Wykaz literatury podstawowej

<ol style="list-style-type: none"> 1. Bobkowicz-Lewartowska, L. (2017). Autyzm dziecięcy, zagadnienia diagnozy i terapii. Kraków: Oficyna Wyd. Impuls 2. Grandin, T. (2017). Autyzm i problemy natury sensorycznej. Gdańsk: Harmonia. 3. Hume K. (2021) Evidence-Based Practices for Children, Youth, and Young Adults with Autism: Third Generation Review https://link.springer.com/article/10.1007/s10803-020-04844-2 4. Hołub, J. (2020). Niegrzeczne. Historie dzieci z ADHD, autyzmem i zespołem Aspergera. Wołowiec: Wydawnictwo Czarne 5. Pisula, E. (1994). Zespół wypalania się sił u rodziców dzieci autystycznych. Nowiny Pedagogiczne, 3, 83-89 6. Pisula E. (2021). Autyzm. Przyczyny, symptomy, terapia. Gdańsk: Harmonia 7. Pisula, E., Noińska, D. (2011). Stres rodzicielski i percepcja doświadczeń związanych z opieką nad dzieckiem u rodziców dzieci z autyzmem uczestniczących w różnych formach terapii. Psychologia Rozwojowa, 16(3), 75–
--

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Baron–Cohen, S. i wsp. (1985), Does the autistic child have a “theory of mind?” *Cognition*, 21, 37–46
2. Baron-Cohen, S. (2009). The Empathizing-Systemizing Theory of Autism. W: *The Year in Cognitive Neuroscience* (68–80) *Ann. N.Y. Acad. Sci.* 1156.:doi: 10.1111/j.1749-6632.2009.04467.x New York Academy of Sciences. http://www.autismtruths.org/pdf/Autism-The%20emphathizingsystemizing%20es%20theory_SBC_ARC.pdf
3. Błeszyński J. (2005). (red.), *Terapie wspomagające rozwój osób z autyzmem*. Kraków: Oficyna Wydawnicza IMPULS.
4. De Lercq, H. (2007). *Autyzm od wewnątrz – przewodnik*. SYNAPSIS, Fraszka Edukacyjna.
5. Frith, U. (2008). *Autyzm: Wyjaśnienie tajemnicy*. Gdańsk: GWP.
6. Grandin, T. (2006). *Myślenie obrazami oraz inne relacje z życia z autyzmem*. Warszawa: Fraszka Edukacyjna.
7. Grandin, T. (2022). *Autyzm przewodnik. 9 postaw wspierających rozwój dzieci w spektrum*. Kraków: Copernicus Center.
8. Marzec, D., Miękina, J. (2017) (red.). *Autyzm wyzwaniem XXI wieku*. Częstochowa: AJD (s. 15-206).
9. Pisula, E. (1998). *Psychologiczne problemy rodziców dzieci z zaburzeniami rozwoju*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
10. Pisula, E. (2007). *Rodzice i rodzeństwo dzieci z zaburzeniami rozwoju*. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
11. Shore St. (2008). *Za ścianą. Osobiste doświadczenia z autyzmem i zespołem Aspergera*. KTA
12. Sutton, C. (2009). *Jak radzić sobie z trudnymi zachowaniami u dzieci*. Warszawa: Fundacja Synapsis
13. Winczura, B (red.) (2010), *Autyzm. Na granicy zrozumienia*. Kraków: Wydawnictwo Impuls.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym – konsultacje indywidualne	1
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	50
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	14
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do testu zaliczeniowego	20
Ogółem bilans czasu pracy		125

Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika

5